

HOVO BRABANT
SENIORENACADEMIE

KENNIS | ONTMOETEN | VERWONDEREN

Hoger
onderwijs
vanaf 50 jaar

JAARVERSLAG
2019

Inhoudsopgave

1. Terugblik.....	3
2. Missie en visie	4
3. Organisatie	4
3.1 Organogram	5
3.2 Bestuur	5
3.3 Programmaraad	5
3.4 Medewerkers.....	6
3.5 Sed Vitae	6
4. Onderwijs.....	6
4.1 Cursistenaantallen.....	6
4.2 Docenten	7
4.3 Evaluaties.....	7
5. Diversen.....	8
5.1 Huisvesting kantoor.....	8
5.2 IT.....	8
5.3 Marketing & Communicatie.....	8
5.4 HOVO Nederland	8
6. Financiën	8
7. Vooruitblik.....	9

1. Terugblik

HOVO Brabant kijkt terug op een zeer geslaagd jaar in vele opzichten. Maar liefst 3155 cursisten hebben deelgenomen aan een van onze programma's. Van de 113 aangeboden programma's zijn er 93 gerealiseerd. Zowel de waardering van cursisten voor de uitgevoerde programma's als het aantal cursussen en themadagen dat kon rekening op belangstelling was hoger dan voorafgaande jaren. Door extra marketinginspanningen zoals de succesvolle informatiemarkt in augustus en adverteren in de regio Brabant hebben zich dit jaar veel nieuwe cursisten ingeschreven.

Het jaar 2019 stond in het teken van het herijken van de missie en visie van HOVO Brabant. Samen met bestuur en programmaraad is een nieuwe missie en visie geformuleerd inclusief strategische doelen die de organisatie de komende jaren verder richting geven. Naast het aanbieden van hoogwaardige en actuele kennis zijn het ontmoeten en verwonderen belangrijke kernwaarden.

Het jaar 2019 werd afgesloten met wederom een drukbezochte themadag over Klassieke kerstmuziek en aansluitend een gezellige informele kerstborrel met cursisten, docenten en medewerkers in de Faculty Club in Tilburg.

Petra van Ruiten MEM
Directeur HOVO Brabant

2. Missie en visie

In 2019 is de missie en visie van HOVO Brabant opnieuw geformuleerd:

HOVO Brabant is de onderwijsorganisatie die iedereen vanaf 50 jaar in Brabant uitdaagt zich te blijven ontwikkelen. Met een gevarieerd en hoogwaardig cursusaanbod, gebaseerd op de nieuwste wetenschappelijke inzichten prikkelen we tot verwondering, honger naar kennis en ontmoeting.

Visie

Alle hoogopgeleide 50+ ers in Brabant kennen ons unieke aanbod. Onze cursisten en docenten zijn de ambassadeurs van HOVO Brabant en dragen in belangrijke mate bij aan onze naamsbekendheid en imago. Door het inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen, samen te werken met zowel de dragende instellingen als externe partijen én te luisteren naar de wensen van onze cursisten weten we alle 50+ ers te boeien en te binden. We anticiperen op de verschillende behoeften van de cursistenpopulatie door een eigentijds en actueel onderwijsprogramma te brengen. We sluiten aan bij een jonger en breder publiek en zorgen dat de inhoud en uitvoering van ons onderwijs vernieuwend en multidisciplinair is. Onze docenten zijn academisch geschoolde professionals die worden ondersteund door een kleine en wendbare organisatie.

De komende vijf jaar wil HOVO Brabant zich verder ontwikkelen tot een participatieve hoogwaardige onderwijsomgeving voor iedereen vanaf 50 jaar. HOVO Brabant is daarbij een ontmoetingsplaats waarin het onderzoekend leren door docenten en cursisten centraal staat. We willen de naamsbekendheid van HOVO Brabant in de regio vergroten en doen dit door een actief marketingbeleid te voeren en cursisten en docenten in te zetten als ambassadeurs.

We richten ons de komende jaren specifiek op de jongere doelgroep in de leeftijd van 50 – 65 jaar, inclusief de werkenden. Zij zijn de cursisten van de toekomst. We vergeten daarbij de oudere doelgroep niet, door de toenemende levensverwachting bedienen we namelijk een steeds grotere range.

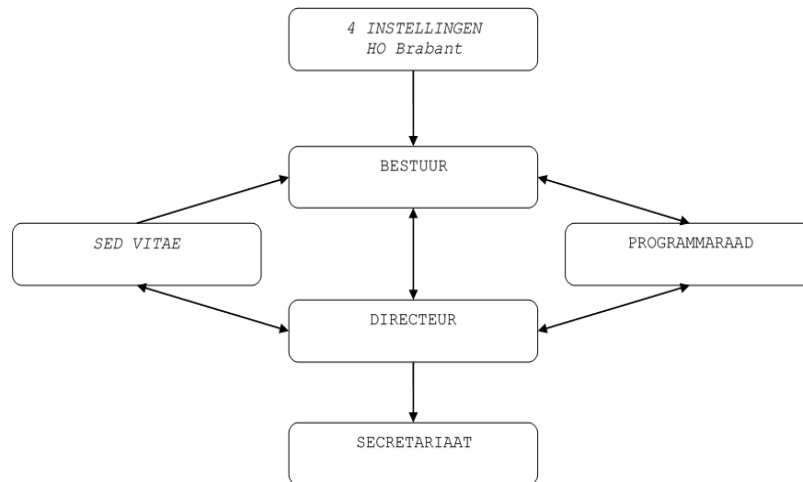
De organisatie anticipeert op de behoeften van de diverse doelgroep-segmenten door een gevarieerd, hoogwaardig en gedifferentieerd onderwijsprogramma te ontwerpen en uit te voeren. Om ook aansluiting te vinden bij een jonger en breder publiek zal de inhoud van het aanbod gevarieerd, actueel en innovaties zijn. Dit vraagt om een meersporenbeleid zodat iedere HOVO-cursist zich aangesproken voelt en wordt uitgedaagd. HOVO Brabant bouwt verder aan duurzame relaties met de partnerinstellingen; Avans Hogeschool, Fontys Hogescholen, Tilburg University en Technische Universiteit Eindhoven en zoekt actief de samenwerking met partners in de regio.

3. Organisatie

De stichting Seniorenacademie voert deze educatieve missie uit door het organiseren van Hoger Onderwijs voor Ouderen (HOVO) in geheel Noord-Brabant.

Het onderwijs worden uitgevoerd zonder winst oogmerk en met waarborg voor de continuïteit van de dienstverlening. Hierbij spelen de vier grote instellingen voor hoger onderwijs in Brabant: Avans Hogeschool, Fontys Hogescholen, Tilburg University en de Technische Universiteit Eindhoven, een dragende en constituerende rol waardoor HOVO Brabant gezien kan worden als een bijzondere vorm van hoger onderwijs in Brabant en als educatieve valorisatie.

3.1 Organogram

3.2 Bestuur

Het bestuur treedt op als bestuurder en werkgever. Het bestuur van de Stichting Seniorenacademie Brabant (SAB) wordt gevormd door bestuurders van de participerende instellingen voor hoger onderwijs en door de voorzitter van de vriendenvereniging Sed Vitae. Op 31 december 2019 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

- Dr. J. Ravensbergen, Lid College van Bestuur Avans Hogeschool (Voorzitter);
- Prof. dr. K. Sijtsma, Rector Magnificus Tilburg University;
- Prof. dr. ir. F.P.T. Baaijens* , Rector Magnificus TU/e;
- H.J.M. Scheepers MM, secretaris College van Bestuur Fontys Hogescholen;
- Dr. C.P. Rijgersberg, voorzitter Sed Vitae (Vrienden van HOVO Brabant).

*Bij afwezigheid vertegenwoordigd door drs. Patrick Groothuis (TU/e) (Peningmeester)

3.3 Programmaraad

De programmaraad is een inhoudelijk adviesorgaan, benoemd door het bestuur en bestaat uit ervaren docenten en/of leidinggevenden afkomstig uit de universiteiten en hogescholen die de stichting dragen. De taak van de programmaraad is om toe te zien op het niveau van de cursussen en de docenten en de evenwichtige samenstelling van het cursusaanbod. De programmaraad is onderdeel van de kwaliteitsborging van HOVO als specifieke vorm van hoger onderwijs. De leden van de Programmaraad worden benoemd voor een periode van 3 jaar met een mogelijke verlenging van 1 tot 3 jaar.

In 2019 hebben geen wisselingen plaatsgevonden en bestond de programmaraad uit:

Ir. P.A.L.M. Hollants, Avans Hogeschool (voorzitter);
Mr. R. Tenge, Avans Hogeschool;
Prof. dr. A.A. van Steenhoven, Technische Universiteit Eindhoven;
Dr. M. Willemsen, Technische Universiteit Eindhoven;
Drs. K. Neervoort, Fontys Hogescholen;
Dr. D.A.C.M. van Roermund, Fontys Hogescholen;
Prof. dr. A. van Lenning, Tilburg University;
Prof. dr. A.J.J.M. Vingerhoets, Tilburg University.

3.4 Medewerkers

Per 15 augustus 2019 is Marloes Rens na haar afstudeerstage van 6 maanden als nieuwe bureaumedewerker in dienst gekomen. Per 31 december 2019 is de organisatie als volgt samengesteld:

Petra van Ruiten	directeur	0,8 fte
Jacqueline Verroen	controller/bureaumanager	0,7 fte
Marloes Rens	administratief medewerker	0,45 fte

De directeur legt bij het bestuur verantwoording af aangaande het algeheel (financieel) management middels een jaarverslag en jaarrekening. Zij bereidt besluitvorming voor betreffende personeel, strategisch, onderwijskundig en financieel beleid. De directeur geeft leiding aan het bureau en is integraal verantwoordelijk voor de goede gang van zaken in de organisatie en op het secretariaat.

3.5 Sed Vitae

Sed Vitae behartigt de belangen van de cursisten en fungeert als aanspreekpunt in zaken de cursisten betreffende. In het kader van de kwaliteitsbewaking neemt (een delegatie van) het bestuur van Sed Vitae kennis van de uitkomsten van de cursusevaluaties (2 x per jaar) en bespreekt deze met de directeur. Daarnaast biedt Sed Vitae incidenteel praktische ondersteuning bij Pr-activiteiten.

4. Onderwijs

4.1 Cursistenaantallen

In totaal hebben 3155 cursisten in 2019 aan een cursus of themadag deelgenomen, waarbij de deelnemers aan de kindercolleges niet zijn meegenomen. Dit is een groei van ca. 25% ten opzichte van 2018. Van de 113 aangeboden programma's zijn er uiteindelijk 95 uitgevoerd, een percentage van 84%, in vergelijking met 92 aangeboden programma's in 2018 met een realisatiepercentage van 80%.

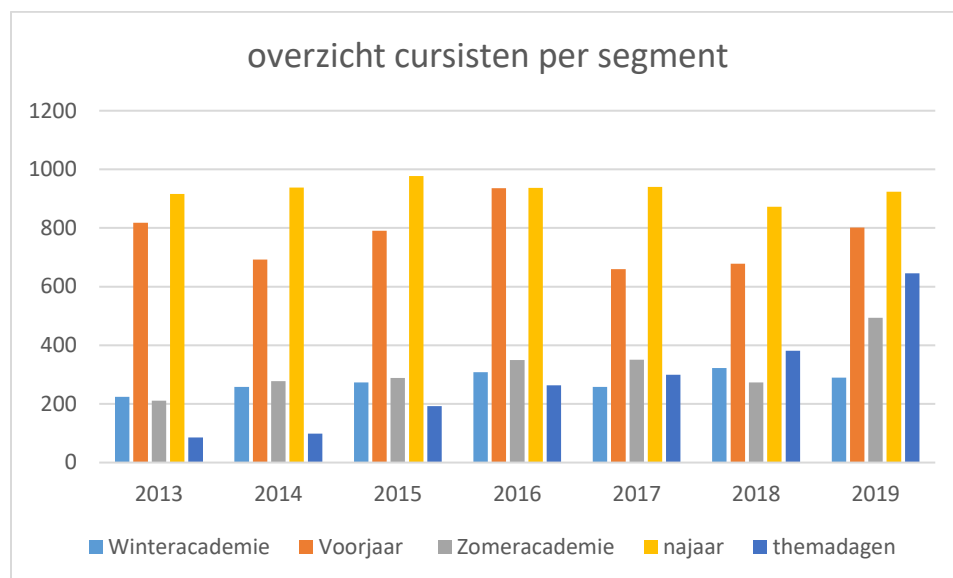
De zomeracademie heeft significant meer cursisten getrokken dan voorgaande jaren (494). Tijdens deze zomeracademie zijn uiteindelijk 13 van de 14 aangeboden cursussen uitgevoerd, vier meer dan in 2018.

In het najaar zijn extra themadagen ingepland waardoor het totaal aangeboden themadagen komt op 17. Alle themadagen zijn doorgegaan. Goed zichtbaar is daarmee de stijgende lijn in het segment themadagen. In totaal hebben 640 cursisten in 2019 een themadag bezocht.

In 2019 hebben 38 ouders en 77 kinderen een van de drie aangeboden kindercolleges gevolgd. Na een succesvolle primeur in juni is besloten het kindercollege standaard op te nemen in het programma-aanbod en minimaal 6 maal per jaar aan te bieden, waarbij een eerste instantie zoveel mogelijk HOVO-docenten worden gevraagd een college te verzorgen.

Net als voorgaande jaren is er in het aanbod een grote spreiding van cursussen in de diverse vakgebieden. De meeste belangstelling gaat uit naar cursussen op het gebied van kunst- en cultuurgeschiedenis, filosofie en mens & maatschappij.

De ontwikkeling van het aantal inschrijvingen voor de Zomeracademie/Winteracademie, themadagen en voor- en najaarscursussen over de afgelopen 7 jaren geeft het volgende beeld:

4.2 Docenten

HOVO Brabant staat of valt met de kwaliteit van de docenten. Zij vormen de spil waaromheen de Stichting zijn werkzaamheden uitvoert en missie realiseert. Veel energie is ook in 2019 weer gestoken in het werven en contracteren van goede en nieuwe docenten, dit jaar zijn er 22 aangetrokken. Daarnaast vormt de groep kerndocenten die jaarlijks programma's en leergangen verzorgen een belangrijke basis.

4.3 Evaluaties

In 2019 zijn alle cursussen en themadagen digitaal geëvalueerd. De uitkomsten zijn besproken met de programmaraad en het bestuur van de vriendenkring Sed Vitae. De resultaten worden uiteraard ook teruggekoppeld aan de betreffende docenten en ter kennis gebracht aan het bestuur van de stichting. De volgende tabel geeft een overzicht van de gemiddelden over de cursussen per seizoen in 2019:

Gemiddelde waardering	
Voorjaar	8,2
Najaar	8,2
Winteracademie	8,4
Zomeracademie	8,4
Themadagen	8,5

Met een gemiddeld responsepercentage van 60% wordt er goed gebruik gemaakt van deze mogelijkheid om feedback te geven en zijn de uitkomsten redelijk representatief. Deze percentages verschillen per cursus echter soms enorm (van 25 tot 93%) zodat de uitkomsten op cursusniveau niet altijd representatief zijn. Ook in 2019 is de waardering van de cursisten uitstekend te noemen kregen de cursussen gemiddeld een mooie 8,3.

5. Diversen

5.1 Huisvesting kantoor

Het kantoor van HOVO Brabant is begin september verhuisd naar de 7e verdieping van het TIAS-gebouw. Een prettige plek dicht bij de collegezalen.

5.2 IT

Om een betrouwbaar en toekomstbestendig klantrelatiestelsel inclusief website te behouden heeft in de maand november de migratie van het CMS systeem naar een Wordpressomgeving plaatsgevonden en is het systeem op een nieuwe server geplaatst.

5.3 Marketing & Communicatie

De verschillende acties die in 2019 zijn ingezet om HOVO Brabant bij een breder publiek onder de aandacht te brengen lijken zijn vruchten af te werpen.

Om de naamsbekendheid te vergroten en een breder en jonger publiek aan te trekken is in het voorjaar actief gestart met het promoten van het aanbod, zowel offline als online. (onlinecampagne Omroep Brabant, advertentie KBO magazine, maandelijkse nieuwsbrieven, Facebook, LinkedIn en extra verspreiding brochure. Tevens wordt het aantal events uitgebreid en aansluiting gezocht bij partners in Brabant (Het Zuidelijk Toneel, De Pont, Science Café, etc.)

Op woensdagmiddag 21 augustus werd voor het eerst een infomarkt georganiseerd voor ca. 300 belangstellenden. Verschillende docenten verzorgen een minicollege en ook Sed Vitae sluit aan. Een laagdrempelige manier om in contact te komen met HOVO.

5.4 HOVO Nederland

In het najaar is Petra van Ruiten als secretaris toegetreden tot het bestuur van HOVO Nederland.

6. Financiën

Het boekjaar 2019 is afgesloten met een positief resultaat van € 22.625. Na verrekening van de vennootschapsbelasting komt het nettoresultaat uit op € 18.323.

Het eigen vermogen komt daarmee op €607.166. Het vermogen bestaat uit bij de oprichting van de Seniorenacademie door de instellingen voor hoger onderwijs ingebrachte middelen, de daaruit voortvloeiende rentebaten en de resultaten sinds de oprichting. De cursusprijzen worden bepaald op basis van feitelijke kosten zonder winstoogmerk.

7. Vooruitblik

Met veel enthousiasme is HOVO Brabant het nieuwe jaar 2020 gestart met de winteracademie en vervolgens het uitvoeren van het voorjaarsprogramma om de ingeslagen weg en opwaartse lijn van 2019 voort te zetten. Ook het nieuwe zomer- en najaarsprogramma is begin april uitgerold.

In de loop van maart werd de wereld opgeschrikt door het Corona-virus waardoor vanaf 11 maart ook alle HOVO programma's in een klap stil kwamen te liggen.

De afgelopen twee maanden hebben we laten zien dat we als kleine en wendbare organisatie ook vanuit huis de dienstverlening naar onze stakeholders goed en adequaat kunnen voortzetten. Samen met docenten is gekeken naar de mogelijkheden om lopende cursussen af te ronden. Dit betekende in sommige gevallen het verzetten van de resterende colleges naar een later tijdstip, het aanbieden van online colleges in verschillende vormen of soms het annuleren van een cursus of themadag.

Een mooie ontwikkeling zien we bij docenten, die vanuit betrokkenheid met het vak en vol passie, hun uiterste best doen om nieuwe digitale onderwijsvormen te vinden zodat het onderwijs door kan gaan en men in contact kan blijven met de cursisten.

Hoe de nabije toekomst eruit gaat zien is ongewis. Wel hebben we in korte tijd laten zien dat ook het aanbieden van online onderwijs tot onze mogelijkheden behoort. Het verzorgen van fysiek onderwijs waarbij de interactie tussen docent en cursistengroep en het elkaar ontmoeten centraal staat verdient ieders voorkeur, maar nu het even niet anders kan hebben we als onderwijsorganisatie laten zien dat we ook op afstand hoogwaardig onderwijs kunnen verzorgen.

Petra van Ruiten MEM
Mei 2020